

ईशनाथ नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, औरैया, रौतहट

आ.व. २०८२/०८३ को बजेट, नीति तथा कार्यक्रम

राष्ट्रहित, लोकतन्त्र र अग्रगामी परिवर्तनको लागि नेपाली जनताले पटक पटक गर्दै आएका ऐतिहासिक जन आन्दोलन, मधेश आन्दोलन, त्याग र बलिदानको गौरवपूर्ण इतिहासलाई स्मरण एवं ज्ञात अज्ञात सहिदहरुलाई सम्मान गर्दै रौतहट जिल्लाको ईशनाथ नगरपालिकाको दोश्रो कार्यकालको छैठौँ ऐतिहासिक ११औँ नगर सभा (९औँ बजेट अधिवेशन) मा सहभागि सम्पूर्ण महानुभावहरुलाई हार्दिक स्वागत गर्दछु ।

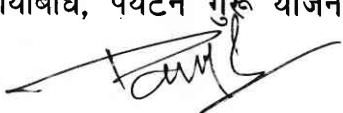
नेपालको संविधान २०७२ अनुसार संघीय लोकतान्त्रीक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाको माध्यमद्वारा दिगो शान्ती, सुशासन, विकास, समृद्धिको अकांक्षा पुरा गर्न दोश्रो पटक स्थानीय तहको निर्वाचन सम्पन्न भई संविधान र प्रचलित कानूनको अधिकार सम्पन्न रुपमा प्रस्तुत भएको स्थानीय सरकारको तर्फबाट यस सार्वभौम नगर सभामा सबै वडा र विभिन्न क्षेत्रबाट प्राप्त सुझाव सल्लाह र मेरो आफ्नो व्यक्तिगत सोच र समझदारीका आधारमा आ.व. २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा गौरवको अनुभूती गरी रहेको छु ।

साविक ६ वटै गा.वि.स.हरु बन्जरहा, औरैया, मठीया, जटहरा, जोकाहा र डुमरिया (प) मिलेर बनेको ईशनाथ नगरपालिकाको वडा नं. १ देखि ९ सम्म तीव्र विकास र समृद्धिको कार्यदिशा अघि बढाउन तथा यहाँ सबै नागरिकको सुखी, जीवनयापनको लागि हामीलाई यो महत्वपूर्ण जिम्मेवारी र कार्यभार सुम्पीने सबै नगरवासी दाजु भाई, दिदी बहिनीहरु र समस्त शुभेच्छुक र सरोकारवाला पक्षहरु प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

यस नगरपालिकाको सोच, समुन्नत भौतिक, समाजिक, पूर्वाधार सहित सांस्कृतिक रुपमा मौलिक, उत्कृष्ट नगरपालिका बनाउने सोच रहेको छ । साथै आन्तरीक आय पहिचान तथा आन्तरीक आय वृद्धि गर्दै न्यायोजित वितरण सहित भौतिक, आर्थिक, सामाजिक विकास लगायतका क्रियाकलाप मार्फत समृद्ध नगरपालिका बनाउने उद्देश्य यस नगरपालिकाको रहेको छ ।

क. विद्यमान परिवेश :

नेपालको संविधान २०७२ को भाग १७ तथा स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद २ बमोजिम ईशनाथ नगरपालिकाको स्थापना वि.सं. २०७४ जेष्ठ ७ गते भएको हो । नगरपालिका अन्तर्गत ९ वटा वडाहरु रहेका छन् । नगरपालिकाको काम र कर्तव्य तथा अधिकारहरु संविधान तथा ऐनमा भएको व्यवस्था अनुरूप सम्पादन हुन्छ । यस नगरपालिकाको नामाकरण वाड नं ३ मा रहेको प्रसिद्ध ईशनाथ महादेव मन्दिरको नामबाट भएको हो । नगर विकासको लागि नगरपालिकाले आवधिक नगर विकास योजना, सडक विकास गुरु योजना, भवन निर्माण मापदण्ड, भवन निर्माण कार्यविधि, पर्यटन गुरु योजना, भू-उपयोग नीति, सरसफाइ तथा फोहोर मैला व्यवस्थापन जस्ता

योजना निर्माणको कार्यलाई अगाडी बढाएको छ । नगरपालिकाको बिकासमा योजनाबद्ध पद्धतिको थालनी गरिएको छ ।

आन्तरिक आय एकदमै न्यून रहेको यस नगरपालिकाले हालसम्म पनि जनशक्ति अभाव झेलिरहेको छ । नेपाल सरकारबाट स्वीकृत दरबन्दी संरचना अनुसार स्थायी कर्मचारीको पदपूर्ति हुन सकेको छैन । नगरपालिकाको स्वीकृत दरबन्दी संरचना अनुसार करार एवं ज्यालादारी कर्मचारीहरुबाट न्यूनतम पारिश्रमिकमा सेवा प्रवाह भइरहेको छ ।

ख. नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाका आधारहरु :

नेपाल संविधानको भाग- ५ ले राज्यको संरचना र राज्य शक्तिको बाँडफाँड गर्ने सन्दर्भमा स्थानीय तहको व्यवस्था गरेको छ । त्यस्तै संविधानको धारा ५९ मा प्रदेश र स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार भित्रको आर्थिक अधिकार सम्बन्धी विषयमा कानुन बनाउने, वार्षिक बजेट बनाउने, निर्णय गर्ने, नीति तथा योजना तयार गर्ने र त्यसको कार्यान्वयन गर्न सक्ने व्यवस्था गरेको छ ।

नगर कार्यपालिकाले प्रत्येक आर्थिक वर्षको राजस्व र व्ययको अनुमान स्थानीय कानुन नगर सभामा पेस गरी पारित गराउनु पर्ने संवैधानिक व्यवस्था रहेको छ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को व्यवस्था गरी सो ऐनको दफा ७१ मा असार १० गते भित्र सभामा बजेट पेस गरि सक्नु पर्ने कानुनी व्यवस्था गरेको छ । त्यसको १५ दिन भित्र कार्य तालिका बनाई छलफलको काम सम्पन्न गरी असार मसान्त भित्रमा पारित गरि सक्नु पर्ने बाध्यकारी नीतिगत व्यवस्था गरेको छ ।

नगरपालिकाले बजेट निर्माण गर्दा कानुनी र व्यावहारिक दुवै आधारलाई ध्यानमा राखी योजना तथा बजेट तर्जुमा गर्नु पर्ने हुन्छ । आ.व. २०८२/८३ को बजेट निर्माणका लागि नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, सङ्घ तथा प्रदेशले जारी गरेका विभिन्न नीति, मापदण्ड तथा कानुन, अन्तर सरकारी वित्त हस्तान्तरण ऐन, २०७४, आर्थिक कार्यविधि तथा उत्तरदायित्व ऐन, २०७६, स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा स्थानीय तह योजना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७८, दिगो विकासका लक्ष्यहरु, राजस्व परामर्श समितिको प्रतिवेदन, तीन वटै सरकारले गरेका प्रतिबद्धता एवं बजेट तर्जुमाका विगतका परिपाटीहरुका आधारमा टेकेर आफ्नो क्षमता अनुसारको बजेट बनाउने नीति नगरपालिकाले लिएको छ ।

ग. चालु आ.व. को हालसम्मका प्रमुख उपलब्धीहरुको संक्षिप्त विवरण

शिक्षा तर्फ :

- मा.वि. मठियामा २ वटा स्मार्ट बोर्ड सहितको इ-पुस्तकालयको व्यवस्था गरिएको छ ।
- यस नगरपालिका अन्तर्गतका ५ वटै मा.वि.हरुमा विज्ञान प्रयोगशाला स्थापना गरिएको छ ।
- जनता मा.वि. औरियामा दुई वटा छुट्टा छुट्टै भवन र कम्पाउण्ड वाल निर्माण तथा विद्यालय प्रांगणमा माटो पुर्ने कार्य सम्पन्न हुन अन्तिम चरणमा रहेको छ ।
- आधारभूत विद्यालय बन्जरहामा भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भई कक्षा सञ्चालनमा रहेको छ ।

सो.प्र.स.स.स.

- जोकहा मदर्सको दुई वटा छुट्टा छुट्टै भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भई कक्षा सञ्चालनमा रहेको छ ।
- महाबिर प्रा.वि. औरैयामा भवन निर्माण कार्य सम्पन्नको अन्तिम चरणमा रहेको छ ।
- महावीर प्रा.वि. को कम्पाउण्ड वाल निर्माण कार्य सम्पन्न भई सकेको छ ।
- नगर भरीको विद्यालयहरूमा स्थायी शिक्षक तथा नगर शिक्षक पदपुर्ति भई गुणस्तरीय शिक्षालाई प्राथमिकता दिइएको छ ।

स्वास्थ्यतर्फ :

- वडा नं. २ को स्वास्थ्य चौकीमा प्रादेशिक ल्याबमा थप जनशक्ती व्यवस्थापन भई व्यवस्थित रुपमा सञ्चालनमा रहेको छ ।
- ईशनाथ नगरपालिकाको सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्थाहरूमा थप जनशक्तीको व्यवस्थापन भई स्वास्थ्य सेवा नियमित रुपमा थप प्रभावकारी सेवा प्रवाह भई रहेको छ ।
- मैले नगर प्रमुख निर्वाचित भएको पहिलो निर्णयबाट एम्बुलेन्स खरीद गर्नका लागि निर्णय गरे अनुसार सो एम्बुलेन्स खरीद भई सेवा प्रवाह भईरहेको साथै स्वास्थ्य चौकी डुमरीयामा रहेका एम्बुलेन्स लाई मर्मत गराई उक्त एम्बुलेन्स लाई समेत सेवामा ल्याएको अवस्था यहाँहरूलाई जानकारी गराउन चाहन्छु ।

आर्थिक विकास तर्फ :

- कृषकहरूको सिंचाईका लागि वडा नं. १ देखि ९ सम्म विद्युतपोल, तार तथा टान्सर्फमर जडान कार्य सके सम्म गराइएको छ ।
- कृषकहरू लाई सिंचाईका लागि सके सम्म बोरिङ्ग जडान गरिएको छ ।

सामाजिक विकास तर्फ :

- सामाजिक विकासको लागि विभिन्न सिपमुलक कार्यक्रमहरू संचालन गराइएको छ ।
- नगर स्तरीय क्रिकेट टुर्नामेन्ट गराई युवाहरूलाई प्रोत्साहित गरि खेलको क्षेत्रमा अगाडी बढाइएको छ ।

भौतिक पूर्वाधार तर्फ :

- ईशनाथ न.पा. ३ को पिपरा टोल देखि पूर्व भकुवा नदीमा पुल निर्माणको कार्य सम्पन्न भई सञ्चालनमा रहेको छ ।
- सहरी विकास मन्त्रालयबाट समन्वय गरि लवतना चौक देखी मनमोहन गेट सम्म आर.सि.सि. नाला तथा कालो पात्रे सडक तथा औरैया हाट बजारको निर्माण कार्य निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको छ ।
- सुर्य मन्दिर औरैया सौन्दर्य करण करणको लागि प्राप्त बजेट बमोजिम नगरपालिका कार्यालयबाट टेन्डर गरि कम्पाउण्ड वाल निर्माण कार्य सञ्चालनमा रहेको छ ।
- घिउरा देखि जोकहा जाने सडकमा सडक मर्मत तथा नाला निर्माणको कार्य अन्तिम चरणमा रहेको छ ।

- लक्ष्मिनिया देखि डुमरीया जाने सडकमा नाला निर्माण कार्य सम्पन्न भई सडक आर.सि.सि. ढालान कार्य सुचारु रहेको छ ।

सुशासन तथा सेवा प्रवाह :

- जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुको क्षमता विकास सम्बन्धी तालिम सम्पन्न भई कामकार्यवाहीमा पुर्नताजगी प्रदान गरिएको छ ।
- राष्ट्रिय परिचय पत्र तथा पञ्जिकरण विभागबाट प्राप्त निर्देशन बमोजिम EFT मार्फत सोझै सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्बन्धीत लाभग्राहीहरुको खातामा भुक्तानी गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिइएको छ ।
- नगरपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरुको वृत्ती विकासमा विशेष ध्यान दिईएको छ ।
- यस नगरपालिका अन्तर्गतका सबै वडा कार्यालयबाट विधुतिय माध्यमबाट नागरिकता सिफारिस गर्ने केन्द्रिय निर्देशन अनुसार सेवा प्रवाह भई रहेको छ ।
- आगो निभाउनका लागि ट्रयाक्टर सहितको पानी टंकी खरिद भई सञ्चालनमा रहेको छ ।

क्षेत्रगतरूपमा चालू आ. व. को उपलब्धीहरु

चालू आ.व.मा हालसम्म क्षेत्रगत रूपमा नगरपालिकाको प्रगति विवरण देहाय अनुसार रहेको छ । आर्थिक विकासमा ९०.०२ प्रतिशत, सामाजिक विकासमा ६६.१३ प्रतिशत, पूर्वाधार विकासमा ५४.३३ प्रतिशत, सुशासन तथा सेवा प्रवाहमा ६१.२ प्रतिशत प्रगति भएको छ । चालू आर्थिक वर्षको अन्तिम मसान्तमा विषयगत कार्यक्रमहरु सुचारु रहेको एवं केही आयोजनाहरुको कार्यदेश सम्झौता भई कार्य सुचारु भई भुक्तानी बाँकी रहेकोले प्रगति न्यून देखिए तापनि मसान्तसम्म उल्लेखित क्षेत्रहरुको प्रगतिमा उत्साहजनक अवस्थामा पुगेकोमा आशावादी छु ।

क. आगामी आ.व.को लागि कृषि तथा शिक्षामा विशेष जोड दिनुको साथै देहायका क्षेत्रहरुमा बजेट व्यवस्थापन मिलाइने छ ।

- कृषिको लागि सिंचाईको व्यवस्था मिलाइने छ ।
- शुद्ध खानेपानीको व्यवस्था मिलाइने छ ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरुमा चिकित्सक, औषधी, ल्याबमा थप व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- शिक्षा, मा.वि. विद्यालयहरुमा थप शिक्षकहरुको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- सडक, नाला निर्माण लगायतका कामहरु प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
- पर्यटकीय क्षेत्रलाई सौर्दयकरण गरिनेछ ।

ख. आगामी आ.व.का प्रमुख नीतिहरु :

आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ मा ईशनाथ नगरपालिकाले अवलम्बन गर्ने विषयगत क्षेत्रका रणनीतिहरु संक्षिप्त रूपमा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

१. योजनावद्ध दिगो विकास

- नगरवासीको सहभागीता तथा स्वामित्व हुने गरी विज्ञहरुको संलग्नतामा इशनाथको समग्र विकासको दीर्घकालिन योजना तर्जुमा गरिनेछ ।

अ.व.मा.दे.व.

- समग्र नगरको भौतिक पूर्वाधार निमाणको गुरुयोजना तथा मध्यकालिन खर्च संरचना (MTEF) तयार गरिनेछ ।
- दीर्घकालिन योजनाका आधारमा नगरपालिकाले आम नगरवासी र सरोकारवालाहरूको राय सुझाव संकलन गरी बार्षिक बजेट तथा योजना लाई प्राथमिकता दिइने छ ।

२. सुशासन तथा सेवाप्रवाह

- नगरपालिकाबाट तयार गरिने योजना, निर्णयहरू सार्वजनिक खरिद प्रक्रिया, प्रवाह गरिने सेवा लगायतका हरेक गतिविधिमा आम नागरिकहरूको पहुँच हुने गरी पारदर्शीता कायम गरिनेछ ।
- आर्थिक वर्ष भित्र गरिएका कामकार्यवाहीहरूको वार्षिक समिक्षा गरि प्राप्त राय सल्लाह सुझाव लाई कार्यन्वयन गरिने छ ।
- नगरपालिका भित्र तथा नगर भित्रका कुनै पनि निकायमा भ्रष्टाचार, अनियमिता, ढिला सुस्ती हुन नदिन सम्बन्धित निकायलाई परिचालन गर्नुका साथै विशेष सन्यन्त्र तयार गरी प्रभावकारी कदम चाल्नेछ ।
- अखाद्य वस्तुको विक्रि वितरण तथा कालाबजारी नियन्त्रण गर्नमा आवश्यक समन्वय गरिनेछ ।
- महिला स्वयंसेविकाहरूको लागि गत आ.व. २०८१/२०८२ देखि निर्वाह भत्ता रु. १ हजारको दरले प्रति महिना वृद्धि गरिएको लाई आगामी आ.व. ०८२/०८३ मा निरन्तरता दिइने छ ।

३. स्वास्थ्य

- स्थानीय स्तरमा आधुनिक स्वास्थ्य सेवा सहज तथा निशुल्क रुपमा उपलब्ध गराइनेछ ।
- स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउनुका साथै नागरिक उपचार कोष खडा गरी जटिल प्रकृतिका बिरामीहरूको उपचारमा सहजता ल्याइनेछ ।
- वडा स्तरमा बर्थिङ सेन्टर सहितको स्वास्थ्य केन्द्रबाट आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्रभावकारी रुपमा उपलब्ध गराइनेछ ।
- आकस्मिक सेवाको व्यवस्थापनका लागि विशेष ध्यान दिइने छ ।
- यस नगरपालिकामा भएका वडाहरू लाई पोषण मैत्री स्थानीय शासन घोषणा गर्ने छ ।

४. शिक्षा

- नगर भित्र रहेका सामुदायिक विद्यालयहरूको भौतिक पूर्वाधारको विकास र आवश्यक उपकरणहरूको व्यवस्था गरी पठन पाठन कार्यलाई गुणस्तरीय एवम् प्रविधिमैत्री बनाउने तथा विषयगत शिक्षकको व्यवस्था मिलाउनेछ ।
- शिक्षकलाई क्षमता अभिवृद्धि तालिम तथा प्रविधिमैत्री बनाइनेछ ।

५. पूर्वाधार विकास

- भौतिक पूर्वाधार निर्माणको गुरु योजना, (MTEF) ले निर्दिष्ट गरेका योजना तथा कार्यक्रमको प्राथमिकता तथा स्थानीय नागरिकहरूको माग लाई मध्यनजर राखी निर्माण कार्य अघि बढाउनेछ ।
- नगरका सबै वडा र टोललाई पक्की सडक, नाला निर्माण गरी संजालले जोडिनेछ ।
- नगरभित्र सबै घरमा विद्युत लाईनको पहुच पुर्याइनेछ ।
- सुविधा सम्पन्न सभाहल निर्माण गर्ने र प्रत्येक वडामा आवश्यकता अनुसार बहुउपयोगी सामुदायिक भवन निर्माण गरिनेछ ।
- चालु आ.व. मा अधुरो रहेका योजनाहरू लाई आगामी आ.व. ८२/८३ मा सम्पन्न गरी आगाडी बढीने छ ।

६. कृषि तथा पशु विकास तर्फ

- कृषकहरूलाई सिंचाईको लागि कृषि मिटरको बिल भुक्तानीको व्यवस्था गरिने छ ।
- कृषीमा यान्त्रिकीकरण, आधुनिक औजार तथा उपकरणमा अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।
- नगर स्तरीय कृषि सेवा तथा पशु स्वास्थ्य केन्द्रलाई स्तर उन्नति गरिनेछ ।
- कृषक समुहद्वारा कार्यक्रम संचालन गराइनेछ ।
- बढी मूल्यजाने तरकारी, फलफूल तथा पशुजन्य उत्पादनमा जोड दिइनेछ ।
- उत्कृष्ट कृषकका लागि सम्मानको व्यवस्था गरिनेछ ।
- नगर भित्र सिंचाईका लागि विद्युत पोलतार जडान गरी सिंचाईको लागी बोरीङ्ग जडान समेतको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- कृषि तथा पशु सेवा कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरी संचालन गरिनेछ ।

७. भूमि व्यवस्थापन

- कृषि योग्य जमिनमा सिंचाई, सडक, विद्युत, लगायतको पूर्वाधारको व्यवस्था गरिनेछ ।
- जग्गा वर्गीकरणलाई यथार्थ परक बनाइदै लगिनेछ ।

८. आर्थिक विकास तथा स्वरोजगार

- आगामी वर्षमा १०० जना लाई रोजगारी, उद्यमशीलता र विषयगत शिपमूलक तालिमको व्यवस्था मिलाइने छ ।
- लक्षित वर्गको (जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता, तेश्रो लिङ्ग, दलित, बालबालिका, महिला) हरुका लागि आय-आर्जनका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

९. सुचना, सञ्चार तथा प्रविधि

- नगरपालिकाका कार्यालयहरू, सरकारी अस्पताल, सामुदायिक विद्यालयहरू लगायत कार्यालयहरूलाई डिजिटलाईज गरी क्रमशः प्रविधिमैत्री बनाइनेछ ।

कोषाध्यक्ष

- नगरपालिका अन्तर्गतका वडा कार्यालय, स्वास्थ्य चौकी, मा.वि. विद्यालयहरु लगायत सार्वजनिक स्थलहरुमा CCTV Camera जडान गरिने छ ।
- विधुतिय सुशासन तथा डिजिटल प्रविधिको प्रयोग गरी नगरपालिका तथा वडा कार्यालयबाट हुने सेवा प्रवाहमा विशेष व्यवस्था मिलाईने छ ।

१०. खेलकुद तथा संस्कृति

- नगर क्षेत्रमा खेलकुदको विकासका लागि विभिन्न खेलकुद प्रतियोगिता संचालन गरिनेछ ।
- साहित्यिक कार्यक्रम, प्रतियोगिता तथा प्रकाशनमा प्रोत्साहन तथा सहयोग गरिनेछ ।
- मठ, मन्दिर, मोखतम तथा मस्जिद जस्ता धार्मिक स्थलहरुको प्रबर्द्धन गरिनेछ ।
- सबै जातजातीको भाषा, संस्कृतिको संरक्षण गर्न विशेष कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- नदि तथा पोखरीहरुमा छठघाटको निर्माण गरिनेछ ।

११. सामाजिक विकास

- विद्यालयहरुलाई सुविधा सम्पन्न भौतिक पूर्वाधार लगायत व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य सुविधा पहुँचका लागि नगरपालिकाको प्रत्यक्ष निगरानीमा सञ्चालनमा रहेका एम्बुलेन्सबाट नगरवासीहरुलाई सुविधा प्रदान गरिनेछ ।
- कम्तीमा १५ सैयाको सुविधा सम्पन्न अस्पताल सङ्ग सरकाबाट स्वीकृति पश्चात निर्माण गराई मेडिकल अफिसर सहितको चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीहरुको व्यवस्थापनका लागी पूर्ण प्रयास गरिनेछ ।
- नगर भरीका स्वास्थ्य चौकी तथा स्वास्थ्य ईकाईहरुमा नेपाल सरकारले तोकेको औषधी खरीद गरी जनताहरुलाई सहज, सुलभ निःशुल्क रुपमा औषधी उपलब्ध गराईनेछ ।
- विपन्न गरिब, असहायहरुलाई आर्थिक उन्नतीका लागि राहतका पैकेज सहितको सीपमुलक तालिम दिई प्रविधि समेत हस्तान्तरण गरिनेछ ।

१२. विविध

- सामाजिक कार्यको लागि सहकारीसँग सहकार्य गरिनेछ ।
- सहकारी नगर संजाललाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।

१३. स्वच्छ खानेपानी

- नगरभित्र स्वच्छ खानेपानी र सरसफाईको सेवा पुर्याई पुरानो खानेपानी ट्यांकी मर्मत स्याहार गर्ने र डिप कल जडान गरिनेछ ।

१४. राजस्व सुधार

- नगर भित्र रहेका पसल, व्यवसाय, व्यापारहरु लाई नगरपालिकामा अनिवार्य दर्ता गराउन प्रोत्साहन गरिने छ ।

- आगामि आ.व. ८२/८३ मा श्रावण १ गते देखी कार्तिक (प्रथम चौमासिक) भित्र पसल, व्यवसाय, उद्योग, व्यापारहरुको दर्ता गराएमा ३०% सम्म छुट दिई दर्ता गरिने छ ।

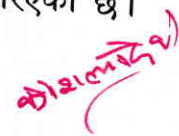
बजेट वक्तव्य

विभिन्न निकायबाट प्राप्त हुने स्रोत बजेटको विवरण

क्र.सं.	स्रोत	बजेट शीर्षक	बजेट रकम	कैफियत
१.	नेपाल सरकार	संघ राजस्व बाँडफाँट	१०,८९,२०,७६७/-	चालू
२.	नेपाल सरकार	संघसमानिकरण अनुदान	१२,००,००,०००/-	पुँजीगत
३.	नेपाल सरकार	संघसर्शति अनुदान	१६,३५,००,०००/-	चालू
४.	नेपाल सरकार	संघसर्शति अनुदान	१,५०,००,०००/-	पुँजीगत
५.	नेपाल सरकार	संघ विशेष अनुदान	१,९०,००,०००/-	पुँजीगत
६.	प्रदेश सरकार	प्रदेश राजस्व बाँडफाँट	६३,६३,७३०/-	चालू
७.	प्रदेश सरकार	प्रदेश समानिकरण अनुदान	८२,८२,०००/-	पुँजीगत
८.	प्रदेश सरकार	प्रदेश सर्शति अनुदान	९५,००,०००/-	पुँजीगत
९.	प्रदेश सरकार	प्रदेश विशेष अनुदान	३०,००,०००/-	पुँजीगत
१०.	प्रदेश सरकार	प्रदेश समपुरक अनुदान	२०,००,०००/-	पुँजीगत
११.	सडक बोर्ड	सडक बोर्ड नेपाल	३६,००,०००/-	पुँजीगत
१२.	आन्तरीक	आन्तरिक आय (बैंक मौज्दात, घर जग्गा रजिस्ट्रेसन शुल्क तथा अन्य समेत)	३,७२,८६,०००/-	चालू/पुँजीगत
जम्मा :			४९,६४,५२,४९७/-	

बजेट सिमा निर्धारण भएको विवरण

- आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ का लागि चालू खर्च अन्तर्गत २९ करोड ८८ लाख ८२ हजार ७ सय ६७ व्यय अनुमान गरिएको छ ।
- पुँजीगत खर्च अन्तर्गत १९ करोड ७५ लाख ६९ हजार ४ सय ९७ व्यय अनुमान गरिएको छ ।
- सर्शति अनुदान अन्तर्गत चालू तर्फ १६ करोड ३५ लाख तथा सर्शति अनुदान पुँजीगत अन्तर्गत २ करोड ४५ लाख व्यय अनुमान गरिएको छ ।

➤ विशेष तथा सम्पुरक अनुदान अन्तर्गत पुँजीगत तर्फ २ करोड ४० लाख व्यय अनुमान गरी कुल पुँजीगत अन्तर्गत १९ करोड ७५ लाख ६९ हजार ४ सय ९७ व्यय अनुमान गरिएको छ ।

क) उल्लेखित रकम सन्तुलित विकासको दृष्टिकोणले देहाय अनुसारका क्षेत्रमा विनियोजनको व्यवस्था मिलाइएको छ ।

- वडा स्तरीय योजना आयोजनाका लागि प्रति वडा ५२ लाखका दरले प्रति वडाको लागि बजेट सिलिङ्ग तोकिएको छ ।
- उपरोक्त बजेट देहायका क्षेत्रमा विनियोजन गर्न व्यवस्था मिलाउने छ ।
  - ❖ आर्थिक विकास कुल पुँजीगत बजेटको १४ प्रतिशत ।
  - ❖ सामाजिक विकास कुल पुँजीगत बजेटको १४ प्रतिशत ।
  - ❖ पूर्वाधार विकास कुल पुँजीगत बजेटको ६५ प्रतिशत ।
  - ❖ वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन कुल पुँजीगतको २ प्रतिशत ।
  - ❖ संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह कुल पुँजीगत बजेटको ५ प्रतिशत ।

